

SEDMA PROLEĆNA IZLOŽBA

Mlado slikarstvo i vajarstvo u Umetničkom paviljonu

II

Jedna grupa mladih ali već dozrelih slikara, iako s manje zahuktalim temperamentom no njihovi stariji, obrađuje uprošćenije, svežije i panteističkije slikarstvo. Vezujući se direktno za impresionizam, svesno ili ne, oni su fovisti na svoj način, bez one divlje gorčine i patetičnosti koju su fovisti doneli sobom. I Gvozdenović, i Hakman, i Šeremet ("Hrastovi"), i Sedej iz Ljubljane, i Vukotić, i Vušković, svi oni imaju u sebi nečeg biljnog i vegetalnog kadgod slikaju prirodu. Nečeg veoma svežeg u svom prostom i širokom slikanju zelenih i smeđih tonova. Boje se vezuju između sebe, kao vlažne lijane, a cela unutrašnjost slika logična je i jasna.

Naprotiv, mladi slikari koji se danas nalaze u Parizu unekoliko su razočarali svojim priložima, u mnogom skućenim, i kao zamisao i kao realizacija. Ipak treba izdvojiti, zbog kolorističkog bogatstva na tim slikama, Peričevo "Cveće" i jedan ili dva priloga Mitrinovića.

Bešević je izišao iz dugogodišnjeg "lepog" slikanja u prostrano i široko islikavanje. Njegova paleta je danas obojena i živa a cela postava slike odlučna. Ana Marinković svojim priložima na ovoj izložbi, dosta hladnim i bez zamaha, zaostaje iza skorašnjih svojih priloga na izložbi "Lade", gde je imala izvrsnih pejzaža široko zamišljenih. Dragomir Glišić očito je među svojim drugovima najautentičniji slikar. "Mrtva priroda" morala je biti intenzivan slikarski doživljaj, kad i u ovako zastarelom slikarskom maniru još uvek dejstvuje tako dobro. Mi bismo voleli da to možemo reći i za freske Pomirišca, radene vidno sa mnogo volje i predanosti, ali koje su potekle iz jedne slikarske zamisli koja odgovara mnogo više minijaturi nego freskama. Njegovo slikarsko pričanje i odviše je teatralno i melodramatično da bi moglo odgovarati savremenoj zamisli zidnog slikarstva, bilo kakvog karaktera da je. Jama, poslednji iz velike ere slovenačkog impresionizma, još uvek se vrlo dobro drži svoga osunčanog i žutog slikanja.

Malo postrani ostalih slikara ostaje Filakovac sa svojim velikim renesansnim slikanjem akta i portreta. Vezujući se za velike slikarske škole, na koje su se žedno bacale slikarske akademije i salonski slikari, Filakovac je valjda poslednji kod nas, koji razumevajući i voleći savremenu umetnost ("Portre slikara Dobrovića"), pokušava da slikarskom materijom samo ukrasi lepotu tela, draperije i poze.

Lubarda je izložio vanredno lep pejzaž slikan sa minucioznošću, ne gubeći nijednog trenutka jedinstvo slike. Opasnost je ipak da se u takvom islikavanju, suviše prilježnom, što se tiče samo spoljne narativnosti predela, ne izgubi sadržina slikarske ideje. Pored njihovih, nalaze se slike mladoga Hutera, koji se odjednom oslobodio nečega